

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

27 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Plămădeală Ghenadie, Miron Aliona,

juducând fără citarea părților, recursul declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Plîngău Alexandru, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 decembrie 2021, în cauza penală în privința lui

Filimon Oleg xxxx

Panainte Vitalie xxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 05.10.2018 – 12.03.2020;

Instanța de apel: 15.05.2020 – 02.12.2021;

Instanța de recurs: 02.03.2022 – 27.09.2022.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătorei Hîncești, sediul Central din 12 martie 2020, Filimon Oleg și Panainte Vitalie au fost achitați de sub învinuirea înaintată în baza art.art.152 alin.(2), 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpați.

2. Potrivit rechizitoriului Filimon Oleg și Panainte Vitalie au fost învinuiți în aceea că la data de 11.11.2017, aproximativ ora 20:00, aflându-se în xxxx, în fața barului ce aparține cet. Baraș Boris, care este un loc public, unde se mai afla împreună cu el mai multe persoane cum sunt: Chirilă Gheorghe, Panainte Vasile precum și alte persoane nestabilite de organul de urmărire penală cu care a acționat în comun din intenții huliganice, fără motiv, încălcând grosolan ordinea publică, cu obrăznicie deosebită, manifestând o vădită lipsă de respect față de societate și atentând la regulile sociale și morale de conviețuire prin necuviință și neobrăzare i-a acostat jignitor în prezența mai multor persoane pe Chiosa Nicolae și Bucur Ion exprimându-se în adresa acestora cu cuvinte injurioase și batjocoritoare nereacționând la observațiile persoanelor care se aflau prezente în acel loc aplicând concomitent violența fizică față de aceștia manifestată prin aplicarea de lovituri cu pumnii și picioarele în rezultatul la ce i-a cauzat lui Bucur Ion conform concluziei raportului de expertiză medico-legală nr. 201822D0051 din 06.03.2018 structura ramului stâng și paramentonieră pe dreapta a mandibulei cu edem, ce a cauzat o dereglare a sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămări corporale medii.

Acțiunile inculpaților Panainte Vitalie și Filimon Oleg au fost încadrate de către

organul de urmărire penală în baza art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și acțiunile ce se deosebesc prin obrăznicie deosebită, săvârșit de două și mai multe persoane.

Tot ei, Panainte Vitalie și Filimon Oleg au fost învinuiți de către organul de urmărire penală, precum că la data de 11.11.2017, aproximativ ora 20:00, aflându-se în xxxx, în fața barului ce aparține cet. Baraș Boris, care este un loc public, acționând intenționat în scopul maltratării lui Bucur Ion i-a aplicat acestuia multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului în rezultatul cărora i-a cauzat lui Bucur Ion, conform concluziei raportului de expertiză medico-legală nr.201822D0051 din 06.03.2018 fractura ramului stâng și paramentonieră pe dreapta a mandibulei cu edem, ce au cauzat o dereglare a sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămări corporale medii.

Acțiunile inculpaților Panainte Vitalie și Filimon Oleg au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art.152 alin.(1) Cod penal, vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art.151 Cod penal, dar care a fost urmată fie de dereglarea îndelungată a sănătății, fie de o pierdere considerabilă și stabilă a mai puțin de o treime din capacitatea de muncă.

3. Procurorul, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

- a-i recunoaște pe Panainte Vitalie și Filimon Oleg vinovați de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.152 alin.(1) Cod penal, și a le aplica pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 2 ani 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

- a-i recunoaște pe Panainte Vitalie și Filimon Oleg vinovați de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, și a le aplica pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 2 ani 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art.84 alin.(1) Cod de procedură penală, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, a stabili lui Panainte Vitalie și Filimon Oleg, pedeapsa definitivă sub formă de câte 4 ani închisoare.

Conform art.90 Cod penal, a dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilită inculpaților Panainte Vitalie și Filimon Oleg pe un termen de probațiune de 4 ani.

În motivarea apelului a invocat că, prima instanță a dat o apreciere eronată probelor cercetate, punând la baza sentinței declarațiile inculpaților, ignorând astfel probele acuzării, din care motiv consideră că este greșită concluzia primei instanțe precum că fapta nu a fost săvârșită de inculpați.

A indicat acuzarea că, învinuirea înaintată se demonstrează prin: declarațiile părții vătămate Bucur Ion, procesul - verbal de confruntare din 21.06.2018, raportul de expertiză judiciară nr.20182200051 din 06.03.2018, însă, prima instanță a ignorat declarațiile părții vătămate Bucur Ion, depuse la etapa urmăririi penale în cadrul confruntării unde acesta a indicat direct la acțiunile inculpatului Filimon Oleg care l-a agresat, declarațiile părții vătămate Bucur Ion coroborându-se cu concluziile raportului de expertiză medico-legală potrivit căruia la Bucur Ion au fost depistate leziuni corporale medii.

De asemenea, prima instanță neîntemeiat a stabilit un termen limită la care a obligat acuzatorul de stat să prezinte martorii acuzării, care la acel moment se aflau peste hotare, iar acuzarea era în imposibilitatea efectivă să asigure prezența acestora, în contextul în care, vinovăția inculpaților se mai demonstrează și prin declarațiile martorilor Rotaru Ion și

Chiosa Nicolae. Vina inculpaților în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.art.152 alin.(2) și 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, a fost demonstrată prin probele administrate de către organul de urmărire penală, iar nerecunoașterea vinovăției de către aceștia reprezintă o metodă de apărare și un mijloc de eschivare de la răspundere penală, or, declarațiile inculpaților nu au fost probate.

Totodată, este invocat și faptul încălcării dreptului la un proces echitabil în raport cu interesele legale ale părții vătămate Bucur Ion, în acest sens, referind-u-se la imposibilitatea asigurării audierii părții vătămate și a tuturor martorilor la care a insistat acuzarea.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 decembrie 2021, a fost respins ca nefondat apelul declarat, cu menținerea sentinței primei instanțe fără modificări.

4.1. În argumentarea soluției pronunțate, instanța de apel a indicat că, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia privind achitarea lui Panainte Vitalie și Filimon Oleg, de sub învinuirea înaintată în baza art.art.152 alin.(2) și 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpați.

Instanța de apel a menționat, că prima instanță nu a comis careva erori de fapt și de drept care ar impune casarea sentinței de achitare adoptată în privința lui Panainte Vitalie și Filimon Oleg, învinuiți de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.art.152 alin.(2) și 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, or, prima instanță în sentință corect și-a motivat soluția, luând în considerație probele administrate de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată, fiind respectate prevederile art.100 alin.(4) Cod de procedură penală, apreciindu-le corect în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării lor, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, și ajungând la concluzia corectă că fapta nu a fost săvârșită de inculpați.

Examinând probatoriul administrat, instanța de apel a constatat că acuzarea a pus la baza învinuirii lui Panainte Vitalie și Filimon Oleg, următoarele probe: declarațiile părții vătămate Bucur Ion, declarațiile martorilor Cotorobai Nicolai (f.d.69, vol. II), Panainte Vasile (f.d.61-62, vol. II), Stropșa Nicolae (f.d.63, vol. II), Stropșa Gheorghe (f.d.64-65, vol. II), Borș Maria (f.d.66, vol. II), Chirilă Gheorghe (f.d.67-68, vol. II), Dănuță Nicolae (f.d.70-71, vol. II), declarațiile cet. Moisa Carolina din 15.11.2017 (f.d.19, vol. I), copia buletinului de identitate pe numele lui Filimon Oleg (f.d.61, vol. I), revendicarea pe numele inculpatului Filimon Oleg, din care rezultă că ultimul anterior nu a fost judecat (f.d.62, vol. I), certificatele potrivit cărora inculpatul Filimon Oleg la evidența medicului narcolog, psihiatru nu se află (f.d.63-64, vol. I), caracteristica pe numele lui Filimon Oleg, din care rezultă că ultimul se caracterizează pozitiv (f.d.78, vol. I), certificatele potrivit cărora inculpatul Panainte Vitalie la evidența medicului narcolog, psihiatru nu se află (f.d.80-81, vol. I), revendicarea pe numele inculpatului Panainte Vitalie, din care rezultă că ultimul anterior nu a fost judecat (f.d.82, vol. I).

Analizând probele menționate, instanța de apel a conchis că, acestea nu demonstrează vinovăția inculpaților Panainte Vitalie și Filimon Oleg în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.art.152 alin.(2) și 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, iar prima instanță a făcut o apreciere corectă a probatoriului administrat, just și motivat concluzionând că fapta nu a fost săvârșită de inculpați.

În acest sens, instanța de apel a conchis că, probele administrate de către organul de urmărire penală, nu demonstrează vinovăția inculpaților Filimon Oleg și Panainte Vitalie în săvârșirea infracțiunilor incriminate, lipsind probe ce ar confirma că Filimon Oleg și

Panainte Vitalie, prin acțiunile sale intenționate, ar fi aplicat lovituri care au cauzat leziuni corporale de gravitate medie, nefiind constatat nici faptul maltratării de către aceștia față de partea vătămată, inclusiv că ar fi încălcat grosolan ordinea publică

În opinia instanței de apel, sunt neîntemeiate argumentele părții acuzării referitor la încălcarea dreptului la un proces echitabil în raport cu interesele legale ale părții vătămate Bucur Ion invocând în acest sens imposibilitatea asigurării audierii părții vătămate și a tuturor martorilor la care a insistat acuzarea, nu urmează a fi reținute, deoarece prima instanță corect a reținut că fiind citat legal de mai multe ori, inclusiv și fiind dispusă aduceri forțată atât de către instanța de judecată cât și de acuzatorul de stat, partea vătămată nu s-a prezentat, iar conform informației din baza de date „Acces” se constată că acesta este plecat peste hotarele țării, iar fiind temporar în R. Moldova pe câteva zile, prin cererea înaintată la data de 29 iulie 2019 în cancelaria Judecătorei Hîncești, a comunicat că nu are careva pretenții față de Panainte Vitalie, nu a fost agresat de către ultimul, pretenții nu are, solicitând examinarea cauzei în lipsa sa pe motiv că este plecat peste hotarele țării. Instanța de apel a mai indicat că acuzatorului de stat i-a fost acordat posibilitate pe parcursul cercetării judecătorești (timp de 18 ședințe de judecată) să asigure prezența părții vătămate pentru audierea acesteia, fapt care nu s-a întâmplat din motivul plecării acesteia peste hotarele țării, din care motive prima instanță a dispus continuarea examinării cauzei în absența acesteia pentru a nu tergiversa examinarea cauzei penale.

Mai mult, instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe care a reiterat faptul, că cauza penală a fost intentată în urma plângerii părții vătămate Bucur Ion, care avea scopul de a atrage la răspundere penală persoanele vinovate, urmând să respecte cu diligență acțiunile pe care le-a întreprins și era în obligațiunea acestuia de a se prezenta în fața instanței pentru a da declarații.

În continuare instanța de apel a considerat nefondată și poziția acuzării precum, că instanța de fond nu dat semnificație declarațiilor părții vătămate și a martorului Rotaru Ion și Chiosa Nicolae depuse la etapa urmăririi penale, or, în acest sens prima instanță întemeiat a relevat că aceste declarații nu pot fi puse la baza unei sentințe, pe motiv că aceste declarații nu au fost depuse față de judecătorul de instrucție în conformitate cu prevederile art.art.109-111 Cod de procedură penală. Tot din aceleași motive, instanța de judecată a dispus continuarea examinării cauzei și în absența martorilor Chiosa Nicolae și Rotaru Ion.

Instanța de apel a reiterat faptul, că din declarațiile părții vătămate Bucur Ion, cât și a martorului Cotorobai Nicolae, care au fost audiați în ședința de judecată a instanței de apel, declarațiile acestora nu răstoarnă soluția instanței de fond privind achitarea lui Panainte Vitalie și Filimon Oleg din motiv ca fapta infracțională nu a fost săvârșită de către aceștia, întrucât partea vătămată nu a putut declara cu certitudine că a fost lovit de către vreunul din inculpați, ba mai mult, a susținut cert că Panainte Vitalie nu l-a lovit, careva pretenții față de acesta nu are, iar în privința lui Filimon Oleg, a declarat că a fost lovit de ultimul deoarece acesta ar fi recunoscut singur acest fapt, la polițistul de sector, afirmații care nu au fost confirmate prin alte careva probe materiale și declarații ale martorilor, cercetate în instanța de fond cât și în instanța de apel, totodată acestea fiind negate de însuși inculpat. În același timp, partea vătămată a declarat instanței de apel că nu bănuiește pe nimeni cine ar fi putut să-i fractureze mandibula.

Totodată, instanța de apel a evidențiat faptul că, din cumul de probe cercetate în prezenta cauză, s-a stabilit că după altercațiile ce au avut loc în fata magazinului lui Baraș Boris, la 11.11.2017, aproximativ la ora 20.00, Bucur Ion n-a acuzat careva dureri și n-a avut mandibula fracturată, însă chiar dacă nu se pune la îndoială faptul maltratării lui Bucur

Ion la 11.11.2017, care se confirmă prin rapoartele de expertiză medico-legale cercetate în speță, nu este probat cu certitudine faptul că anume Filimon Oleg și Panainte Vitalie i-ar fi aplicat leziuni corporale de gravitate medie, nefiind constatat nici faptul maltratării de către aceștia față de partea vătămată, or, însângerat și cu fractura mandibulei aceste a fost depistat la o distanță de aproximativ 300 metri de la locul indicat, peste o perioadă de timp de 3 ore, aproximativ la ora 23:00.

Apreciind din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității toate probele administrate, instanța de apel a remarcat, că nu i-au fost prezentate probe privind faptul, că Filimon Oleg și Panainte Vitalie au săvârșit infracțiunile prevăzute art.art.152 alin.(2) și 287 alin.(2) lit. b) Cod penal.

Făcând referire la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, instanța de apel a notat că încălcarea prevederilor art.24, 26 Cod de procedură penală, care îl obligă pe acuzatorul de stat, după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță, să prezinte în ședința de judecată anumite probe în susținerea acuzațiilor penale aduse inculpatului, urmează să fie apreciată ca nesusținere a acuzațiilor penale în privința inculpatului în cadrul examinării apelului declarat împotriva sentinței de achitare.

Ignorarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și încălcarea prevederilor art.art.24, 26 Cod de procedură penală lezează dreptul inculpatului la un proces echitabil, drept garantat de art.6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Astfel, instanța de apel a statuat că, acuzatorul de stat nu a prezentat nici o probă care ar fi demonstrat vinovăția inculpaților Filimon Oleg și Panainte Vitalie în săvârșirea infracțiunilor imputate acestora, în baza art.art.152 alin.(2), 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, respectiv prima instanță, în prezența circumstanțelor analizate mai sus, corect a concluzionat că Filimon Oleg și Panainte Vitalie trebuie să fie achitați, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpați.

5. Procurorul, în temeiul art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, a declarat recurs ordinar, solicitând casarea deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului ordinar acuzarea indică, că instanța de apel contrar prevederilor art.101 Cod de procedură penală, greșit a apreciat probele administrate la cauza penală, reținând doar declarațiile inculpaților.

Susține, că în cazul în care instanța de apel nu a fost de acord cu aprecierea probelor prezentate de partea acuzării și a ajuns la concluzia menținerii achitării lui Filimon Oleg și Panainte Vitalie de sub învinuirea înaintată în baza art.art.152 alin.(2), 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, urma să dezvăluie această concluzie și să-și expună punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii și puse la baza deciziei de achitare, fapt care la caz nu a avut loc, fiind efectuată o apreciere eronată și formală de ordin general a probelor și circumstanțelor cauzei penale.

Astfel, instanțele de fond nu au analizat și nu au apreciat corespunzător declarațiile părții vătămate date la urmărirea penală, acestea reținând doar declarațiile depuse de către Bucur Ion în cadrul instanței de judecată. Mai mult, instanța de apel nici nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Menționează că, declarațiile părții vătămate Bucur Ion care au fost depuse la urmărirea penală, se confirmă prin declarațiile martorilor Chirilă Gheorghe, Danuță Nicolae, Stropșa Gheorghe, Stropșa Nicolae, Rotaru Ion, Chiosa Nicolae și Cotorobai Nicolae, în privința cărora instanța de apel nici nu s-a expus.

În acest sens, acuzarea reiterând motivele invocate în apel, susține că partea vătămată Bucur Ion nu a dat declarații veridice în cadrul cercetării judecătorești, fapt ce se confirmă prin aceea că, fiind audiat în ședința instanței de judecată, a declarat că era în stare de ebrietate avansată și nu ține minte toate circumstanțele cazului. Totodată este de menționat faptul că la urmărirea penală, Bucur Ion a dat declarații clare, descriind în mod detaliat cum au derulat evenimentele. Declarațiile părții vătămate Bucur Ion, date la urmărirea penală sunt în deplină coroborare cu declarațiile celorlalți martori, date în cadrul urmăririi penale, se atestă că acestea sunt analogice, ceea ce confirmă că partea vătămată Bucur Ion a dat declarații veridice doar la faza de urmărire penală.

6. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta urmează a fi admis, din considerentele ce succed.

În conformitate cu art.435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează parțial hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță.

Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost săvârșită de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată urmând să conțină răspuns la toate motivele invocate.

După cum rezultă din conținutul recursului declarat, recurentul critică decizia instanței de apel din punct de vedere al prezenței temeiurilor de casare prevăzute de art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazurile când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Analizând textul deciziei contestate prin prisma argumentelor invocate în recurs și temeiurilor de casare nominalizate, Colegiul penal lărgit constată că, criticile aduse de către titularul cererii de recurs și-au găsit confirmare în speța dedusă judecării, sub aspectul că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea

atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

În acest sens Colegiul penal lărgit reține că, potrivit sentinței, Filimon Oleg și Panainte Vitalie au fost achitați de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.art.152 alin.(2), 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpați.

Fiind învestită cu judecarea apelului declarat de către partea acuzării, instanța de apel a dispus respingerea acestuia ca nefondat și menținerea sentinței primei instanțe.

Astfel, analizând soluția instanței de apel în raport cu argumentele aduse de acuzare în cererile de apel și de recurs prin care invocă dezacordul cu soluția instanțelor de fond privind achitarea lui Filimon Oleg și Panainte Vitalie de sub învinuirea înaintată în baza art.art.152 alin.(2), 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, Colegiul penal lărgit atestă că, judecând cauza în ordine de apel, instanța de apel nu a dat răspuns la o serie de argumente invocate de către acuzare.

Colegiul penal lărgit constată că, întreaga motivare a deciziei instanței de apel, ce se referă la învinuirea înaintată lui Filimon Oleg și Panainte Vitalie în baza art.art.152 alin.(2), 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, se axează pe aprecierea declarațiilor părții vătămate Bucur Ion, date pe parcursul examinării cauzei atât în cadrul primei instanțe, precum și în instanța de apel, concluzionând în acest sens că acuzarea nu a prezentat suficiente probe care să confirme vinovăția inculpaților Filimon Oleg și Panainte Vitalie în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.art.152 alin.(2), 287 alin.(2) lit. b) Cod penal.

Colegiul penal lărgit consideră că concluzia respectivă a instanței de apel este pripită și nu rezultă din analiza minuțioasă a probelor în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, precum și în coroborare cu întregul cumul de probe administrate la dosar.

În contextul celor enunțate mai sus, Colegiul penal lărgit remarcă faptul că, deși din textul apelului declarat de către procuror, rezultă că acesta a făcut referire la declarațiile martorilor Chirilă Gheorghe, Danuță Nicolae, Stropșa Gheorghe, Stropșa Nicolae, Rotaru Ion, Chiosa Nicolae și Cotorobai Nicolae, din cadrul urmăririi penale, în sensul că acestea fiind coroborate cu declarațiile părții vătămate Bucur Ion date la urmărirea penală, demonstrează vinovăția inculpaților Filimon Oleg și Panainte Vitalie în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.art.152 alin.(2), 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, totuși instanța de apel a omis să dea apreciere legală acestor argumente și probe, fiind efectuată o apreciere de ordin general a probatoriului administrat în speță.

Astfel, din conținutul deciziei instanței de apel nu rezultă că declarațiile martorilor Chirilă Gheorghe, Danuță Nicolae, Stropșa Gheorghe, Stropșa Nicolae, Rotaru Ion, Chiosa Nicolae și Cotorobai Nicolae din cadrul urmăririi penale, au fost apreciate în coroborare cu declarațiile părții vătămate Bucur Ion, date la etapa urmăririi penale, ignorând faptul că aceștia au dat declarații asemănătoare după conținut și care confirmă implicarea lui Filimon Oleg și Panainte Vitalie în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.art.152 alin.(2), 287 alin.(2) lit. b) Cod penal.

De altfel, instanța de apel nici nu a analizat discrepanțele evidente prezente în declarațiile părții vătămate Bucur Ion și declarațiile martorilor Chirilă Gheorghe, Danuță Nicolae, Stropșa Gheorghe, Stropșa Nicolae, Rotaru Ion, Chiosa Nicolae și Cotorobai Nicolae de la etapa urmăririi penale, comparativ cu declarațiile acestora în ședințele de judecată atât în prima instanță, cât și în instanța de apel, cu toate că aceste discordanțe au fost pe deplin desfășurate în apelul procurorului, și drept urmare, prin prisma prevederilor art.414 alin.(5) Cod de procedură penală, instanța de apel era obligată să le dea apreciere.

Mai mult, instanța de apel nu a dat răspuns la argumentele evidențiate în apelul procurorului referitor la declarațiile martorilor Borș Maria și Rotaru Ion, or aceste declarații combat versiunea părții vătămate Bucur Ion, care a fost dată în cadrul cercetării judecătorești, confirmă veridicitate declarațiilor acestuia date la faza urmăririi penală.

În concluzie, Colegiul penal lărgit atestă că, argumentele invocate în apelul procurorului referitor la vinovăția inculpaților Filimon Oleg și Panainte Vitalie de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.art.152 alin.(2), 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, nu au fost supuse verificării de către instanța de apel, argumente care, de fapt, țin de soluționarea fondului apelului și neexpunerea asupra acestora reprezintă neexaminarea fondului apelului de către instanța de apel.

Motivarea insuficientă efectuată de instanța de apel, se apreciază ca un viciu de judecată care afectează hotărârea adoptată și reprezintă temei legal de a casa decizia atacată și a dispune rejudecarea cauzei în instanța de apel.

Colegiul penal lărgit accentuează că, potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, în primul rând, rolul instanțelor judecătorești naționale este să decidă asupra admisibilității probelor, precum și asupra relevanței și ponderii acestora pentru pronunțarea deciziei judecătorești.

Rolul unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite.

O decizie motivată oferă părții posibilitatea de a o contesta, precum și posibilitatea ca decizia să fie revizuită de către o instanță de recurs.

Doar prin adoptarea unei decizii motivate poate avea loc un control public al administrării justiției.

Prin urmare, dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar și obligația corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse. (§ 30, 31 cauza Fomin vs R. Moldova, decizia din 11 octombrie 2011).

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să examineze amănunțit aspectele descrise întru evitarea încălcării dreptului la un proces echitabil al inculpatului garantat de articolul 6&1 CEDO coroborat cu art.4, 20 din Constituție.

Față de considerentele expuse, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia, că la judecarea cauzei instanța de apel a admis erori, care nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs ordinar. Erorile menționate sunt erori de drept procedural și se încadrează în art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece se referă la procedura de motivare a soluției instanței de apel și se consideră temei de recurs.

Totodată, instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile art.art.93, 95, 101 Cod de procedură penală, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

d e c i d e :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de

circumscripție Chișinău, Plîngău Alexandru, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 decembrie 2021, în cauza penală în privința lui *Filimon Oleg xxxx și Panainte Vitalie xxxx*, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la 03 noiembrie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Plămădeală Ghenadie

Miron Aliona